

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Antropoloxía Social e Problemas Actuais	Código	710G01025	
Titulación	Grao en Humanidades			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Garate Castro, Luis Alberto	Correo electrónico	luis.garate@udc.es	
Profesorado	Garate Castro, Luis Alberto	Correo electrónico	luis.garate@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións)
A3	Coñecemento do espazo e do territorio
A5	Coñecemento de estratexias de desenvolvemento cultural e medioambiental
A6	Coñecemento do comportamento humano individual e social
A7	Coñecemento sincrónico y diacrónico de diversas realidades culturais actuais
A8	Coñecemento básico da realidade socio-política contemporánea
A11	Coñecemento das técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais
A15	Avaliación de impactos medioambientais e patrimoniais
A17	Innovación na presentación e difusión da cultura
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadano e como profesional
B10	Capacidade de análise e de síntese.
B12	Capacidade de integración en equipos multidisciplinares
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Sensibilización acerca de principais problemas e ameazas aos que se enfrontan as sociedades humanas nun mundo globalizado, a través dun coñecemento preciso de tales problemas..	A1	B3	C4
	A3	B5	C7
	A5	B6	C8
	A6	B10	
	A7	B12	
	A11		
	A15		
	A17		

Desenvolvemento dunha capacidade crítica (concretada en A) a partir da bagaxe previa recibida, saber buscar, localizar e analizar información, B) saber aplicala) que permita seguir ampliando de forma autónoma devandito coñecemento.	A1	B3	C4
	A3	B5	C7
	A5	B6	C8
	A6	B10	
	A7	B12	
	A8		
	A11		
	A15		
	A17		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O modelo hexemónico no que vivimos.	1.1. Lóxica e dimensións básicas do modelo hexemónico no que vivimos. 1.2. Contradicións estruturais. 1.3. Críticas.
2. Caracterización específica do modelo hexemónico nos países da nosa contorna.	2.1. O concepto de sociedade post-industrial. 2.2. A crise do estado do benestar: causas e consecuencias. 2.3. O concepto de acumulación por desposesión e a súa aplicación (David Harvey). 2.4. Críticas ao modelo neoliberal dominante. 2.5. Unipolaridade vs multipolaridade.
3. Os límites do Desenvolvemento.	3.1. Por qué falamos de límites do Desenvolvemento. 3.2. Desenvolvemento e post-desenvolvemento. 3.3. Dos problemas do desenvolvemento ao desenvolvemento como problema. 3.4. As perspectivas achega do desenvolvemento sostible; críticas. 3.5. A formulación crítica de Arturo Escobar.
4. Posturas e debates en torno ao crecemento demográfico.	4.1. Posturas e debates en torno ao crecemento demográfico.
5. Migracións internas.	5.1. Tipos e causas. 5.2. O problema da hiperurbanización a medio e longo prazo.
6. Migracións externas.	6.1. Problemas e conflitos asociados. 6.2. Crise dos modelos clásicos de integración. 6.3. Alternativas.
7. Desenvolvemento e problema ambiental.	7.1. Formulacións 7.2. Debates e polémicas.
8. Saúde e Educación no mundo global.	8.1. Problemas, dificultades, perspectivas.
9. Desigualdades de xénero	9.1. Formas que adoptan. 9.2. Formas de violencia sobre as mulleres: dimensións descritivas do problema e análise de causas. 9.3. Respostas políticas (e repercusións na praxe social) aos problemas de desigualdade e violencia de xénero.
10. A fenda dixital	10.1. A fenda dixital como problema no mundo actual.
11. A desigualdade social como problema.	11.1. Dimensións do problema. 11.2. Alternativas

12. Guerras e conflitos violentos no mundo actual.	12.1. Sincronía, diacronía e perspectiva estrutural na análise de conflitos. 12.2. Das guerras clásicas ás guerras híbridas. 12.3. A guerra "proxy"; 12.4. O caso de Oriente Medio. 12.5. O caso dos conflitos na Europa. 12.6. Do conflito social ao conflito relixioso. 12.7. O factor étnico nos conflitos. 12.8. Nacionalismo e conflito. 12.9. Pobreza e conflito. 12.10. Imperialismo e colonialismo no século XXI e o seu papel nos conflitos bélicos. 12.11. O problema da información en relación coas guerras e conflitos; alternativas de información fronte á gran industria dos medios e o seu monopolio.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Seminario	A17 B3 B5 B6 B10 B12 C4 C7 C8	6	30	36
Proba obxectiva	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A11 A15 A17 B3 B5 B6 B10 B12 C4 C7 C8	2	40	42
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A11 A15 A17 B3 B5 B6 B10 B12 C4 C7 C8	6	60	66
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Dinámicas de discusión e participación en torno a temas, ideas, conceptos con o obxectivo de una maior comprensión de los mismos.
Proba obxectiva	Presentación e defensa oral de un traballo definido e executado por cada alumn@. Se valorará a aplicación correcta e inclusión de conceptos aportados por la disciplina en la defensa del contenido expuesto. Se valorará una exposición apoyada en herramientas TICs con apoyo documental.
Sesión maxistral	Exposición oral con apoio de lecturas, documentos gráficos, documentales etnográficos, etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Seminario Proba obxectiva	Seguimiento personalizado do traballo do alumno/a en sesións específicas de traballo dirixido.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A11 A15 A17 B3 B5 B6 B10 B12 C4 C7 C8	Asistencia a clase e participación activa do alumnado.	20
Seminario	A17 B3 B5 B6 B10 B12 C4 C7 C8	Grao de participación. Calidade de participación.	10
Proba obxectiva	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A11 A15 A17 B3 B5 B6 B10 B12 C4 C7 C8	Exposición e defensa dun tema elixido polo alumno. Valoraranse os seguintes aspectos: Viabilidade da proposta temática. Grao de motivación que dá lugar á elección dun tema particular. Definición clara dos obxectivos. Pertinencia e coherencia do esquema resultante. Justificación da metodoloxía empregada. Grao de sistematización da información tratada. Conclusións e a súa xustificación Manexo de conceptos e termos antropolóxicos na exposición do tema.	70

Observacións avaliación

Aqueles/as alumnos/as que teñan algunha clase de excepcionalidade para asistir a clase legalmente concedida, que falen co/a profesor/á comezos do curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.

A penalización por plaxio debidamente probado é suspenso

A avaliación en segunda oportunidade seguirá os mesmos criterios que a primeira

Fontes de información

Bibliografía básica	- Andreu Viola (). Antropología del Desarrollo. Paidós. - Arturo Escobar (). La invención del desarrollo Popayán. Editorial Universidad del Cauca. Colombia, - Andreu Viola (). Antropología del Desarrollo. Paidós - Daniel Bell (). El advenimiento de la sociedad post-industrial. . Alianza Editorial - Pierre Bourdieu (). La esencia del neoliberalismo.. - David Harvey (2007). Breve historia del neoliberalismo. Akal. Madrid. - Arturo Escobar (). "Antropología y desarrollo". RICS (Revista Internacional de Ciencias Sociales), nº 154. UNESCO - Ana de Miguel (2015). Ana de Miguel, Neoliberalismo sexual. El mito de la libre elección. Cátedra, Madrid
Bibliografía complementaria	- Kottak, C. (1996). Antropología. Una exploración de la diversidad humana.. McGraw Hill. Madrid - Ember & Ember (). Antropología. Prentice Hall, Madrid. Recoméndanse dous manuais para os conceptos antropolóxicos máis xerais e para determinados aspectos específicos:- KOTTAK, C.: Antropología. Una exploración de la diversidad humana. Ed. McGraw Hill. Madrid, 1996.- EMBER, C; EMBER, M PEREGRINE, P. (2004): Antropología. Prentice Hall, 10ª edición. Madrid.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías